

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Ради
Фонду розвитку підприємництва

Протокол від «10» вересня 2021 р.

ПРАВИЛА НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ
ФОНДОМ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА
(нова редакція)

м. Київ

1. Загальні положення

1.1. Правила надання фінансових послуг Фондом розвитку підприємництва (далі - Правила) регламентують порядок, умови надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, та надання гарантій, а також їх виконання Фондом розвитку підприємництва.

1.2. Фонд розвитку підприємництва був створений під назвою «НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ФОНД» на підставі Указу Президента України від 01 червня 1998 р. № 574/98 та Постанови Кабінету Міністрів України від 19 квітня 1999 р. № 628.

1.3. Згідно з Наказом Міністерства фінансів України № 5 від 11 січня 2020 року було змінено найменування Німецько-Українського фонду на Фонд розвитку підприємництва. Фонд розвитку підприємництва (далі – Фонд) є правонаступником всіх прав та зобов'язань Німецько-Українського фонду.

1.4. Правила надання фінансових послуг розроблені відповідно до Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, законів України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», Положення про Державний реєстр фінансових установ, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 28.08.2003 № 41.

1.5. Правилами визначаються підстави, умови та порядок укладання договорів з установами-партнерами Фонду, порядок їх зберігання, а також зберігання інших документів, пов'язаних з наданням коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, та надання гарантій, порядок доступу до документів та іншої інформації, пов'язаної з наданням фінансових послуг, та систему захисту інформації, порядок проведення внутрішнього контролю щодо дотримання законодавства та внутрішніх регламентуючих документів при здійсненні операцій з надання фінансових послуг, відповідальність посадових осіб, до посадових обов'язків яких належать безпосередня робота з установами-партнерами, укладання та виконання договорів про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту кредитів та договорів про надання гарантій.

1.6. Примірні договори про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, та примірні договори про надання гарантій затверджуються відповідно до цих Правил та в порядку, визначеному установчими документами Фонду.

1.7. Основна мета діяльності Фонду полягає у забезпеченні фінансової та іншої супровідної підтримки приватних суб'єктів мікро-, малого та середнього підприємництва (далі - ММСП) в Україні. Досягнення основної мети Фонд здійснює переважно через операції з українськими банками, небанківськими фінансовими установами, лізинговими компаніями та іншими постачальниками фінансових послуг або подібними установами, які:

- фінансують або мають намір фінансувати українські ММСП та/або фізичних осіб через отримання позик чи кредитів на кредитування ММСП та/або фізичних осіб;
- підтримують чи мають намір підтримувати доступ до фінансування українських ММСП через механізми поділу або зменшення ризику для інших фінансових установ чи українських ММСП без посередників; або
- підтримують чи мають намір підтримувати доступ до фінансування для українських ММСП, надаючи особливі послуги чи допомогу для ММСП та/або сприяючи отриманню українськими ММСП фінансової підтримки/допомоги, зокрема, від міжнародних фінансових установ, держав; або

- підтримують чи мають намір підтримувати доступ до кредитування, сприяючи отриманню фізичними особами державної фінансової підтримки/допомоги, зокрема, беручи участь у державних програмах,

а також через операції з місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування в рамках реалізації регіональних та місцевих програм, спрямованих на фінансування українських ММСП та/або фізичних осіб.

1.8. Вищою посадовою особою Фонду є Виконавчий директор, який забезпечує вирішення всіх питань поточної діяльності Фонду, представляє Фонд у взаємовідносинах з вітчизняними та іноземними державними і недержавними установами та організаціями з питань впровадження конкретних програм і проектів Фонду.

1.9. Рада Фонду приймає рішення щодо впровадження тих чи інших програм та проектів Фонду і затверджує для них основні умови надання фінансових кредитів для Установ-партнерів та кінцевих позичальників (субпозичальників), а також гарантій Фонду, що надаються Установам-партнерам на портфельній основі.

1.10. Фонд відбирає українські банки та лізингові компанії, що відповідають визначеним Радою Фонду вимогам та критеріям прийнятності Фонду до кола установ-партнерів.

1.11. Фонд надає Установам-партнерам фінансові кредити на власний ризик за рахунок власних коштів на визначений строк, під процент, на умовах забезпеченості. Інформація про умови надання фінансових кредитів розміщується Фондом на власному веб-сайті.

1.12. Фонд надає Установам-партнерам гарантії на портфельній основі за рахунок власних коштів на визначений строк, на платній основі (зі стягненням комісії за надання гарантії) та в межах максимальної суми виплати по гарантіям, встановленій Фондом для кожної Установи-партнера окремо.

Інформація про умови надання гарантій Фонду розміщується на офіційному веб-сайті Фонду.

1.13. Кредитні ризики, пов'язані з наданням кредитів кінцевим позичальникам (субпозичальникам), беруть на себе Банки-партнери. У свою чергу Фонд несе ризик погіршення фінансового стану Банків-партнерів.

1.14. Ризики суб'єктів ММСП по кредитах, які були частково гарантовані в рамках портфельних гарантій Фонду, розподіляються між Установою-партнером та Фондом в залежності від рівня гарантійного покриття кредиту, встановленого Фондом.

1.15. При наданні фінансових кредитів, гарантій Фонд здійснює передбачені законодавством процедури щодо фінансового моніторингу по виявленню фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та інших фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом чи спрямованих на фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

1.16. За умови отримання відповідної ліцензії Фонд надає фінансові кредити в іноземній валюті з дотриманням вимог нормативно-правових актів Національного банку України.

1.17. Внутрішній контроль (аудит) за наданням фінансових кредитів, гарантій Фондом здійснюється у порядку, визначеному Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», нормативно-правовими актами органу, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, нормативно-правовими актами з питань проведення внутрішнього аудиту (контролю) у фінансових установах.

1.18. Правила є обов'язковими для працівників Фонду, які відповідно до посадових обов'язків задіяні у процесі надання відповідної послуги Фонду.

У процесі надання відповідної послуги Фонду безпосередню участь беруть:

Виконавчий директор;

Заступник Виконавчого директора – керівник підрозділу інвестиційного консультування та управління активами (Керівник ПКУА);

Інвестиційний менеджер ПКУА (економіст з інвестування та взаємовідносин);
Ризик менеджер ПКУА (економіст з управління ризиками);
Менеджер з моніторингу ПКУА (економіст з моніторингу та оцінки впровадження програм);
Юридичний підрозділ: завідувач юридичного сектора, головний юрисконсульт, юрисконсульт;
Бухгалтерський підрозділ: головний бухгалтер, заступник головного бухгалтера, бухгалтер;
Менеджер з адміністрування кредитів (економіст з управління операціями);
Внутрішній аудитор (аудитор);
Спеціаліст з інформаційних технологій (інженер-програміст).

1.19. Відповідальність співробітників Фонду визначається посадовими інструкціями, внутрішніми положеннями та чинним законодавством України.

1.20. Ці Правила діють протягом невизначеного терміну. Дію цих Правил може бути припинено, змінено шляхом затвердження нової редакції Правил (або прийняття нових Правил, які замінять діючі).

2. Визначення термінів і понять

2.1 У цих Правилах терміни вживаються в такому значенні:

2.1.1. Відповідальний співробітник Фонду - працівник, що перебуває з Фондом в трудових відносинах.

2.1.2. Банк-партнер – банк України, який відповідає визначеним Радою Фонду вимогам та критеріям прийнятності, та який користується фінансовою послугою Фонду.

2.1.3. Установа-партнер - банк, лізингова компанія, небанківська фінансова установа та інші постачальники фінансових послуг або подібні установи, які відповідають визначеним Радою Фонду вимогам та критеріям прийнятності, та який користується фінансовою послугою Фонду.

2.2. Фінансові послуги, які Фонд може надавати у відповідності до цих Правил:

2.2.1. надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту;

2.2.2. надання гарантій.

2.3. Надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту - це вид фінансової послуги, яка полягає в укладенні між Фондом та Банком-партнером кредитного договору для подальшого кредитування ММСП, які відповідають критеріям прийнятності Фонду.

2.4. Гарантія - це вид фінансової послуги, відповідно до якої Фонд надає портфельні гарантії для покриття частини кредитного ризику Банку-партнера за кредитним портфелем ММСП, які відповідають критеріям прийнятності Фонду

2.5. Субпозичальник (ММСП) - суб'єкти мікро-, малого та середнього підприємництва (ММСП).

3. Відбір Банків-партнерів Фонду

3.1. Фонд здійснює активний пошук серед українських банків шляхом аналізу інформації, що подається банками до Національного банку України та міститься на офіційному веб-сайті Національного банку України, вивчення інших публічних джерел інформації.

3.2. Фонд надає інформацію про свою діяльність та програми і проекти, беручи участь у маркетингових заходах з метою популяризації діяльності Фонду, розміщуючи інформацію про умови партнерства банків/установ з Фондом та участі у програмах та проектах Фонду на офіційному сайті Фонду та інших ресурсах.

3.3. Фонд надає Установам-партнерам можливість брати участь у заходах, які Фонд самостійно або спільно з партнерами проводить з метою популяризації та просування проектів та програм Фонду.

3.4. Фонд інформує Установи-партнери про нові програми та проекти, які плануються впроваджувати через Фонд.

3.5. Фонд може надсилати адресні листи банкам/установам з пропозицією співробітництва, які відповідно до проведеного попереднього аналізу, відповідають вимогам Фонду та спроможні або зацікавлені у кредитуванні мікро, малих та середніх підприємств, у сприянні здешевленню іпотечного кредитування та/або отриманні портфельних гарантій Фонду.

3.6. Внаслідок проведених Фондом заходів банки/установи надсилають офіційні звернення на ім'я Виконавчого директора з клопотанням щодо партнерства з Фондом.

3.7. Фонд перевіряє виконання банком/установою-претендентом загальних вимог Фонду на підставі офіційної звітності банку/установи та, запитуючи додаткову інформацію у банку/установи. Наступним кроком Фонд здійснює поглиблений аналіз банку/установи-претендента шляхом виїзду до банку/установи з метою проведення зустрічей з відповідальними представниками та вивчення необхідних документів.

3.8. За результатами проведеного аналізу Керівник ПКУА, направляє Виконавчому директору звернення щодо можливості партнерства з банком/установою для подальшого затвердження банку/установи Радою Фонду в статусі банка/участника-партнера.

3.9. Учасником-партнером Фонду є банк / установа, що затверджений в статусі Установи-партнера Радою Фонду за результатами вивчення звернення Виконавчого директора шляхом прийняття колегіального рішення, та з яким Фонд уклав договір про співробітництво (або інший аналогічний за змістом документ), що містить рамкові умови співробітництва між Фондом та Установою-партнером. Договір про співробітництво не є попереднім договором і не покладає на Фонд юридичних обов'язків щодо укладення в майбутньому кредитних договорів або договорів гарантії.

3.10. Інформація про надання установі статусу Установи-партнера та укладення із ним договору про співробітництво (або іншого аналогічного за змістом документу) розміщується Фондом на власному веб-сайті.

4. Умови та порядок укладання кредитних та забезпечувальних договорів з Банками-партнерами

4.1. Фонд укладає кредитні договори з Банками-партнерами Фонду у рамках окремих програм та проектів Фонду за умови наявності коштів за програмами та проектами Фонду, дотримання банком всіх вимог до Банків-партнерів Фонду, вимог, встановлених договором про співробітництво, та з урахуванням вимог законодавства щодо максимального розміру кредиту на одного позичальника.

4.2. Кредитний договір повинен відповідати вимогам, установленим законодавством та відповідно до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» має містити:

- 1) назву документа;
- 2) назву, адресу та реквізити Фонду;
- 3) відомості про Банка-партнера, який отримує фінансову послугу: найменування та місцезнаходження;

- 5) найменування фінансової операції;
- 6) розмір фінансового активу, зазначений у грошовому виразі, строки його внесення та умови взаєморозрахунків;
- 7) строк дії договору;
- 8) порядок зміни і припинення дії договору;
- 9) права та обов'язки сторін, відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору;
- 10) підтвердження, що інформація, зазначена в частині другій статті 12 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», надана Банку-партнеру;
- 10) інші умови за згодою сторін;
- 11) підписи сторін.

4.3. Банк-партнер самостійно обирає програми та проекти Фонду, у рамках яких планує отримати фінансовий кредит від Фонду, та звертається з відповідним клопотанням до Фонду.

4.4. Юридичний підрозділ готує, погоджує із іншими співробітниками Фонду, відповідальними за надання відповідної послуги Фонду, та надсилає для підписання Банку-партнеру проект кредитного договору в рамках обраних програм та проектів Фонду. На вимогу Банка-партнера Фонд надає йому завірену копію свідоцтва про реєстрацію Фонду як фінансової установи.

4.5. До підписання кредитного договору Банк-партнер має надати до Фонду чинні документи, які підтверджують повноваження осіб, що підписують договір від імені Банку-партнера. Порядок здійснення ідентифікації, верифікації, уточнення інформації про Банк-партнер встановлюється внутрішнім нормативними документами Фонду щодо проведення фінансового моніторингу.

4.6. Кредитний договір від імені Фонду підписує Виконавчий директор та уповноважена особа Фонду, обрана рішенням Ради Фонду відповідно до Статуту Фонду (якщо це вимагається Статутом Фонду).

4.7. До моменту отримання фінансового кредиту від Фонду Банк-партнер у відповідності до внутрішнього нормативного документа Фонду про забезпечення зобов'язань за кредитними договорами має на підставі укладених з Фондом забезпечувальних договорів надати (забезпечити надання майновими поручителями) в заставу Фонду прийнятне для останнього майно/майнові права або банківську гарантію.

4.8. У якості забезпечення зобов'язань за кредитними договорами може виступати застава державних цінних паперів; корпоративних цінних паперів емітентів, що належать до державного сектору; нерухомості, що належить Банку-партнеру або його майновому поручителю; майнових прав за раніше наданими кредитами боржникам Банку-партнеру, інших активів, а також безвідклична безумовна гарантія, що видана прийнятним для Фонду банком/установою.

4.9. Порядок розгляду пропозицій Банка-партнера щодо забезпечення фінансового кредиту Фонду та укладення забезпечувальних договорів визначається внутрішнім нормативним документом Фонду про забезпечення зобов'язань за кредитними договорами.

4.10. Підписані кредитні і забезпечувальні договори підлягають зберіганню у відповідності до розділу 9 цих Правил.

4.11. Після підписання кредитного договору кредитний договір реєструється в обліковій та реєструючій системі. Облікова та реєструюча система ведеться менеджером з адміністрування кредитів Фонду в електронному вигляді шляхом використання відповідного програмного забезпечення, що забезпечує облік Банків-партнерів і їх операцій.

4.12. Технічне забезпечення Фонду повинно забезпечувати функціонування облікової та реєструючої систем та створюватись на основі комп'ютерних систем, які можуть забезпечити виконання технологічних операцій з ведення обліку в цих системах.

4.13. Фонд повинен забезпечити захист інформації в обліковій та реєструючій системах з метою унеможливлення будь-яких несанкціонованих змін даних, що містяться у цих системах. Доступ до програмного забезпечення, даних облікової та реєструючої систем має бути обмеженим та дозволяється лише визначеним працівникам Фонду.

5. Надання і повернення фінансових кредитів

5.1. Кожна видача коштів кредиту Фонду в національній або іноземній валюті здійснюється в рамках укладених кредитних договорів між Фондом та Банками-партнерами на підставі заявки на вибірку коштів, що надсилається банком до Фонду, відповідно до форми та змісту, що міститься у кредитному договорі.

5.2. Банк - партнер очікує, що сума, вказана в заявці на вибірку коштів, буде видана ним у вигляді субкредитів протягом 60 днів. Після першої виплати коштів кредиту такий термін складає 90 днів.

5.3. У випадку другої і кожної наступної видачі коштів фінансового кредиту Банку-партнеру, Фонд здійснює видачу за умови розміщення Банком-партнером щонайменше 70% попередньо отриманих коштів фінансового кредиту Фонду в портфель субкредитів, сформований в рамках визначеної програми або проекту Фонду, або за умови надання Банком-партнером прогнозу з формування портфелю субкредитів в рамках визначеної програми або проекту Фонду.

5.4. Видача коштів кредиту Фондом Банку-партнеру здійснюється за умови дотримання банком всіх вимог кредитного та забезпечувальних договорів для підтвердження чого готується перевірочний аркуш, що містить основні показники виконання Банками-партнерами кредитних та забезпечувальних договорів з Фондом. Перевірочний аркуш заповнюється та підписується всіма задіяними у процесі відповідальними співробітниками Фонду і підписується Керівником ПКУА.

5.5. У разі дотримання Банком-партнером Фонду всіх вимог кредитного договору та забезпечувальних договорів перевірочний аркуш та заявка на вибірку коштів Банка-партнера передається Бухгалтерському підрозділу для оформлення платіжних документів на видачу коштів.

5.6. Видача коштів фінансового кредиту Фонду має бути здійснена якнайшвидше після отримання заявки на вибірку коштів у день, що є робочим днем для банків у Києві, а за умови видачі коштів в євро – у Києві та у Франкфурті-на-Майні, ФРН (Банківські дні).

5.7. У випадку видачі коштів кредиту Фонду в іноземній валюті Бухгалтерський підрозділ готує платіжне доручення в іноземній валюті, що підписується уповноваженими особами Фонду, завірену копію кредитного договору та подається до Національного банку України. У разі підписання додаткових договорів до кредитного договору, їх завірені копії також подаються до Національного банку України.

5.8. У випадку видачі коштів кредиту Фонду в гривні Бухгалтерський підрозділ Фонду готує платіжне доручення в гривні, що підписується уповноваженими особами Фонду, та завірену копію кредитного договору та подається до Національного банку України.

5.9. Здійснення операцій по видачі коштів фінансового кредиту Фонду контролюється Менеджером з адміністрування кредитів, на підставі виписок з рахунків Фонду, відкритих в Національному банку України, та копій відповідних SWIFT-повідомлень з кореспондентських рахунків Національного банку України, відкритих для обліку коштів Фонду.

5.10. Інформація про здійснену видачу коштів фінансового кредиту Фонду вноситься Менеджером з адміністрування кредитів, в реєструючу та облікову системи та електронні таблиці для розрахунків. Всі операції по видачі коштів фінансового кредиту Фонду відображаються в бухгалтерському обліку Фонду.

5.11. Менеджер з адміністрування кредитів на підставі кредитних договорів, виписок з рахунків Фонду вносить в облікову та реєструючу систему Фонду та електронні таблиці для розрахунків:

- суми та дати укладення кредитних договорів,
- суми та дати видачі кредитів,
- суми та дати сплати процентів, комісій, пені,
- суми заборгованості за кредитом, що підлягають сплаті до графіку погашення заборгованості за кредитом,
- періоди нарахування процентів, комісій,
- процентні ставки, які діятимуть на відповідні періоди нарахування процентів.

5.12. Нарахування зобов'язань Банків-партнерів щодо сплати процентів та комісій на користь Фонду здійснюються щомісячно. Менеджер з адміністрування кредитів надає для відображення в обліку відповідну інформацію станом на останній день відповідного місяця Бухгалтерському підрозділу, а також інформацію про забезпечення.

5.13. У випадку застосування змінюваної процентної ставки за фінансовим кредитом Фонду, процентна ставка на кожний період нарахування процентів повідомляється Фондом Банку-партнеру письмово протягом 15 (п'ятнадцять) календарних днів з дати початку періоду нарахування процентів і застосовується, починаючи з першого дня відповідного періоду нарахування процентів, та діє до останнього дня цього періоду нарахування процентів. Після здійснення першої виплати коштів фінансового кредиту Фондом Банку-партнеру процентна ставка на відповідний період нарахування процентів повідомляється Фондом Банку-партнеру письмово не пізніше, ніж через 2 (два) банківські дні з моменту виплати коштів фінансового кредиту.

5.14. Банки-партнери сплачують на користь Фонду проценти за користування кредитними коштами та комісії щоквартально на дату сплати процентів (01 січня, 01 квітня, 01 липня, 01 жовтня кожного року) до дати повного повернення фінансового кредиту Фонду.

5.15. За 15 (п'ятнадцять) календарних днів до дати сплати процентів або дати повного повернення фінансового кредиту Фонду працівник, відповідальний за адміністрування операцій, готує листи за підписом Виконавчого директора Фонду, на Банки-партнери, із зазначенням сум, належних до сплати, дати сплати та реквізити рахунків Фонду та, у випадку сплат в іноземній валюті, - кореспондентських рахунків Національного банку України, відкритих для обліку коштів Фонду.

5.16. Надходження коштів від Банків-партнерів контролюється Менеджером з адміністрування кредитів, на підставі виписок з рахунків Фонду, відкритих в Національному банку України, та копій відповідних SWIFT-повідомлень з кореспондентських рахунків Національного банку України, відкритих для обліку коштів Фонду.

5.17. У випадку невчасного виконання Банками-партнерами Фонду зобов'язань щодо повернення фінансового кредиту та/або сплати процентів, комісій, Менеджер з адміністрування кредитів нараховує та направляє Банку-партнеру лист за підписом керівника ПКУА або Виконавчого директора, щодо необхідності сплати пені у розмірі, визначеному умовами кредитного договору.

6. Умови та порядок укладання договорів гарантії з Установами-партнерами

6.1. Фонд укладає договори гарантії з Установами-партнерами Фонду у рамках окремих програм та проектів Фонду за умови наявності коштів за програмами та проектами Фонду, дотримання Установою-партнером всіх вимог Фонду.

6.2. Надання гарантії здійснюється шляхом укладення Фондом та Установою-партнером договору гарантії, що укладається в письмовій формі, яким визначаються взаємні права, обов'язки та відповідальність Фонду, порядок та строки виплати Фондом за гарантією, наданою Фондом на портфельній основі Установі-партнеру.

6.3. Порядок прийняття рішення уповноваженим органом Фонду про укладення договору гарантії аналогічний порядку прийняття рішення про укладення кредитного договору з Банком-партнером.

6.4. Договір гарантії повинен відповідати вимогам, установленим законодавством, зокрема, Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» має містити:

- 1) назву документа;
- 2) назву, адресу та реквізити Фонду;
- 3) відомості про Банка-партнера, який отримує фінансову послугу: найменування та місцезнаходження;
- 5) найменування фінансової операції;
- 6) розмір фінансового активу, зазначений у грошовому виразі, строки його внесення та умови взаєморозрахунків;
- 7) строк дії договору;
- 8) порядок зміни і припинення дії договору;
- 9) права та обов'язки сторін, відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору;
- 10) підтвердження, що інформація, зазначена в частині другій статті 12 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», надана Банку-партнеру;
- 10) інші умови за згодою сторін;
- 11) підписи сторін.

6.5. Установа-партнер самостійно обирає програми та проекти Фонду, у рамках яких планує отримати гарантію від Фонду, та звертається з відповідним клопотанням до Фонду.

6.6. Юридичний підрозділ готує, погоджує із іншими співробітниками та надсилає для підписання Установі-партнеру проект договору гарантії в рамках обраних програм та проектів Фонду. На вимогу Установи-партнера Фонд надає йому завірену копію свідоцтва про реєстрацію Фонду як фінансової установи.

6.7. До підписання договору гарантії Установа-партнер має надати до Фонду чинні документи, які підтверджують повноваження осіб, що підписують договір від імені Установи-партнера. Порядок здійснення ідентифікації, верифікації, уточнення інформації про Установу-партнера встановлюється внутрішніми нормативними документами Фонду щодо проведення фінансового моніторингу.

6.8. Договір гарантії від імені Фонду підписує Виконавчий директор та уповноважена особа Фонду, обрана рішенням Ради Фонду відповідно до Статуту Фонду (якщо це вимагається Статутом Фонду).

6.9. Підписані договори гарантії підлягають зберіганню у відповідності до розділу 9 цих Правил.

6.10. Після підписання договору гарантії він реєструється в обліковій та реєструючій системі. Облікова та реєструюча система ведеться Менеджером з адміністрування кредитів

Фонду в електронному вигляді шляхом використання відповідного програмного забезпечення, що забезпечує облік Банків-партнерів і їх операцій.

6.11. Технічне забезпечення Фонду повинно забезпечувати функціонування облікової та реєструючої систем та створюватись на основі комп'ютерних систем, які можуть забезпечити виконання технологічних операцій з ведення обліку в цих системах.

6.12. Фонд повинен забезпечити захист інформації в обліковій та реєструючій системах з метою унеможливлення будь-яких несанкціонованих змін даних, що містяться у цих системах. Доступ до програмного забезпечення, даних облікової та реєструючої систем має бути обмеженим та дозволяється лише визначеним працівникам Фонду.

7. Надання та виконання гарантій

7.1. Договір про надання гарантії є незалежним від основного зобов'язання. Таким чином, зобов'язання Фонду перед Установою-партнером не залежить від основного зобов'язання (його припинення або недійсності).

7.2. Фінансові послуги з надання гарантії Фонду є оплатними. Оплата фінансової послуги з надання гарантії Фонду визначається виходячи з розміру комісії за надання гарантії та сформованого Установою-партнером портфелю ММСП, під який була залучена гарантія Фонду.

Для формування портфелю ММСП, для покриття кредитних ризиків за яким надається Гарантія Фонду, Установа-партнер має надати Фонду на піврічній основі Заявку про включення ММСП до портфелю разом з Реєстром кредитів таких ММСП, які відповідають критеріям прийнятності Фонду.

7.3. Гарантія видається на визначений строк. Максимальний строк, на який може бути видана гарантія, визначається у договорі про надання гарантії, виходячи із умов програми фінансової державної підтримки ММСП, що впроваджується Фондом.

7.4. За загальним правилом Гарантія, що видається Фондом є безвідкличною, що зазначається у відповідному договорі гарантії (якщо в ньому не зазначено інше). Рішення про укладення Фондом з Установою-партнером договору гарантії приймається Радою Фонду.

7.5. У разі включення Установою-партнером до портфелю ММСП, забезпеченого гарантією Фонду, суб'єктів господарювання, які не відповідають критеріям прийнятності Фонду, Установа-партнер зобов'язана виключити такі ММСП з портфелю у відповідності до процедури, зазначеної у відповідному договорі гарантії.

7.6. Вимога Установи-партнера до Фонду про сплату грошової суми за гарантією Фонду пред'являється у письмовій формі. До вимоги додається Реєстр кредитів ММСП, за якими виникла проблемна заборгованість зі сплати основної суми кредиту. У Реєстрі кредитів ММСП, по яким виникла проблемна заборгованість зі сплати основної суми кредиту, Установа-партнер повинна вказати, у чому полягає порушення боржником основного зобов'язання, забезпеченого гарантією. Банк-партнер може подавати вимоги про сплату за гарантією до Фонду на щоквартальній основі.

7.7. Установа-партнер не може передавати іншій особі право вимоги до Фонду, якщо інше не встановлено договором гарантії.

7.8. Фонд має розглянути вимогу Установи-партнера разом з доданим до неї Реєстром кредитів ММСП в установленій у договорі гарантії строк та протягом 60 календарних днів (або інший строк, встановлений договором гарантії) забезпечити виплату у межах максимальної суми гарантії, встановленої договором гарантії.

7.9. Фонд має право відмовити у задоволенні вимог Установи-партнера у випадку:

- закінчення строку дії договору гарантії;

- невідповідності ММСП, включених до портфелю кредитних договорів ММСП, за яким надана гарантія Фонду, критеріям прийнятності Фонду;
- в інших випадках, встановлених договором гарантії.

7.10. Обов'язок Фонду перед Установою-партнером обмежується максимальною сумою гарантії за портфелем кредитів, наданих ММСП, за яким Фондом надано гарантію.

7.11. Зобов'язання Фонду перед Установою-партнером припиняється у разі:

1) сплати Установі-партнеру суми гарантій за портфелем кредитів, наданих ММСП у межах максимальної суми гарантії, визначеної договором гарантії, укладеним між Фондом та Установою-партнером;

2) закінчення строку дії договору гарантії, укладеного між Фондом та Установою-партнером;

3) відмови Кредитора (Установи-партнера) від своїх прав за гарантією шляхом повернення її Фонду або шляхом подання Фонду письмової заяви про звільнення його від обов'язків за гарантією.

7.12. Зобов'язання Установи-партнера перед Фондом припиняється у разі:

1) повернення Банком-партнером у повному обсязі суми коштів, отриманих від реалізації забезпечення по кредитах ММСП, які були включені до портфелю та по яким були здійсненні виплати сум гарантій Фондом в межах максимальної суми гарантії Фонду;

2) закінчення строку дії договору гарантії.

8. Моніторинг виконання Установами-партнерами нефінансових зобов'язань

8.1. Моніторинг виконання Установами-партнерами нефінансових зобов'язань здійснюється відповідно до внутрішніх документів Фонду на підставі аналізу виконання Установами-партнерами умов кредитних та забезпечувальних договорів, договорів гарантії у відповідності до внутрішніх нормативних документів Фонду.

8.2. Установи-партнери надсилають на адресу Фонду щомісячну звітність відповідно до форми, змісту та у терміни, що визначені кредитними та забезпечувальними договорами, договорами гарантії, зокрема, звітність щодо діяльності в рамках програм та проектів Фонду, дотримання Установами-партнерами загальних вимог та критеріїв прийнятності, стану забезпечення за фінансовими кредитами Фонду.

8.3. Працівники Фонду здійснюють виїзні перевірки Установ-партнерів стосовно впровадження програм та проектів Фонду, перевірки цільового використання субкредитів.

8.4. За результатами аналізу отриманої звітності від Установ-партнерів відповідальні співробітники Фонду готують відповідні аналітичні записки Керівнику ПКУА або Виконавчому директору Фонду.

8.5. За результатами проведених виїзних перевірок складаються відповідні звіти, що підписуються працівниками Фонду, Установ-партнерів або іншими особами, які брали участь у перевірках.

8.6. У разі виявлення за результатами моніторингу нефінансових зобов'язань порушень з боку Установ-партнерів відповідальні працівники Фонду готують листи за підписом Керівника ПКУА, до Установ-партнерів з вимогою дотримання умов кредитних та забезпечувальних договорів, договорів гарантії. У випадках, визначених кредитними договорами, Фонд може скористатись правом вимоги від Банка-партнера дострокового повернення фінансового кредиту.

9. Порядок зберігання договорів та інших документів, пов'язаних з наданням фінансових послуг

- 9.1. Фонд здійснює зберігання кредитних, забезпечувальних договорів, договорів гарантії та інших документів, пов'язаних з наданням кредитів та гарантій (у тому числі створених електронних документів), їх копії щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), інформації, отриманої від Установ-партнерів та інших джерел в ході проведення аналізу з метою включення до кола Установ-партнерів, а також усіх документів, що стосуються видачі та повернення кредитів, не менше п'яти років після завершення строку дії кредитних та забезпечувальних договорів, договорів гарантії.
- 9.2. Усі необхідні дані про фінансову операцію (достатні для того, щоб простежити хід операції) зберігаються не менше п'яти років після завершення операції, закриття рахунка, припинення ділових відносин.
- 9.3. Зберіганням підлягають документи, які стосуються ідентифікації (копії установчих документів Установ-партнерів, щодо їх уповноважених осіб та всіх інших, що подаються Установами-партнерами відповідно до укладених з Фондом договорів).
- 9.4. Зберіганням підлягає вся документація про надання кредитів та гарантій (листи, договори, заявки на вибірку коштів кредиту, платіжні документи, виписки з рахунків, додаткові угоди, протоколи, включаючи результати будь-якого аналізу під час партнерських відносин з Фондом), що є документами з обмеженим доступом і зберігаються у місці з обмеженим доступом (сейф, металева шафа тощо).
- 9.5. Працівники Фонду, які під час виконання своїх функцій безпосередньо або опосередковано отримали інформацію, що стосується надання Фондом кредитів та гарантій та ідентифікації клієнтів та осіб, які є учасниками фінансової операції, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, чи поглибленої перевірки клієнта, зобов'язані не розголошувати цю інформацію і не використовувати її в своїх інтересах або інтересах третіх осіб, крім випадків, передбачених законодавством України.
- 9.6. Порядок зберігання документів, пов'язаних з процедурами щодо фінансового моніторингу по виявленню фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та інших фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом чи спрямованих на фінансування тероризму, регламентується відповідними внутрішніми документами Фонду.
- 9.7. Після підписання кредитні, забезпечувальні договори, договори гарантії передаються на зберігання співробітнику Юридичного підрозділу, який забезпечує їх зберігання у місці з обмеженим доступом (сейф, металева шафа тощо). Ознайомлення інших працівників Фонду (відповідно до їх функціональних обов'язків) з договорами та подальша робота ведеться із сканованими копіями договорів.
- 9.8. Оригінали договорів можуть бути надані іншим працівникам Фонду на їх запит під розпис в окремому журналі.
- 9.9. Працівники Фонду забезпечують зберігання документації про надання фінансових кредитів Фонду (листи, заявки на вибірку коштів кредиту, платіжні документи, виписки з рахунків, протоколи тощо). Документи, що містять інформацію з обмеженим доступом, зберігаються у місці з обмеженим доступом (сейф, металева шафа тощо).
- 9.10. Кредитні та забезпечувальні договори, інші документи, пов'язані із наданням фінансових кредитів та гарантій Фонду, зберігаються протягом 5 (п'яти) років після завершення строку дії кредитних договорів та договорів гарантій, повного виконання зобов'язань за кредитним договором та договором гарантій, якщо більш тривалий строк не визначено законодавством.
- 9.11. Видача договорів (їхніх копій) у тимчасове користування стороннім особам та установам здійснюється з дозволу Виконавчого директора. На видану справу заводиться картка-замінник справи та/або робиться запис у відповідному журналі, у якій зазначається

підрозділ Фонду, яким було укладено договір, номер договору, дата його укладення, а також кому видана справа, дата її повернення.

9.12. Вилучення документа із справи постійного зберігання забороняється. У виняткових випадках вилучення договору допускається з дозволу Виконавчого директора з обов'язковим залишенням у справі завіреної копії договору.

9.13. Справи постійного і тривалого строків зберігання підлягають такому оформленню:

- підшивання в обкладинку з твердого картону, нумерація аркушів у справі;
- складання підсумкового напису;
- складання (у разі необхідності) внутрішнього опису документів;
- оформлення обкладинки справи.

9.14. Договори тимчасового зберігання, сформовані у справи, не підшиваються, аркуші не нумеруються, уточнення елементів оформлення обкладинки не здійснюється.

9.15. Визначення документів для знищення і складання провадиться після підготовки описів справ постійного і тривалого зберігання за цей же період; акти про видалення документів для знищення, що не підлягають зберігання, розглядаються Керівником ПКУА одночасно з описами справ.

10. Відповідальність осіб, що проводять роботу з Банками-партнерами, забезпечують укладання та моніторинг виконання договорів

10.1. Особи, що входять до органів управління Фонду, співробітники Фонду не можуть брати участь у підготовці та прийнятті рішення на користь Банку-партнеру, в якому вони, їх близькі родичі або підприємство, яким вони володіють, мають діловий інтерес.

10.2. Співробітники Фонду, які під час виконання своїх функцій безпосередньо або опосередковано отримали інформацію, що стосується надання Фондом фінансових кредитів, надання гарантій або інформацію щодо Установ-партнерів або третіх осіб, яка відповідно до законодавства віднесена до інформації з обмеженим доступом, зобов'язані не розголошувати цю інформацію і не використовувати її в своїх інтересах або інтересах третіх осіб, крім випадків, передбачених законодавством України.

10.3. При здійсненні операцій з надання фінансових кредитів, надання гарантій співробітники Фонду, відповідальні за супроводження діяльності Фонду, та які безпосередньо ведуть роботу з Установами-партнерами, повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України щодо надання фінансових послуг.

10.4. При порушенні цих вимог, такі особи несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

11. Порядок проведення внутрішнього контролю щодо дотримання законодавства та внутрішніх регламентуючих документів при здійсненні операцій з надання фінансових послуг

11.1. Фонд запроваджує систему внутрішнього контролю, щодо дотримання законодавства та внутрішніх регламентуючих документів при здійсненні фінансових послуг.

11.2. Предметом контролю є управлінське рішення, порядок його ухвалення та виконання співробітниками Фонду з точки зору правильності, доцільності та ефективності.

Ефективність системи внутрішнього контролю виражається в:

- процесній інтеграції (впровадження в процес);

- оцінці ризиків на регулярній основі;
- розробці та проведенні заходів, з подальшою оцінкою їх ефективності.

11.3. Рівні контролю в частині надання послуг з надання кредитів та гарантій:

11.3.1. Перший рівень - самоконтроль/поточний контроль, який проводиться під час надання послуг з надання кредитів та гарантій і включає контроль за дотриманням внутрішніх документів щодо здійснення пов'язаних з цим операцій, коректності внесення даних до документів, порядку прийняття рішень про здійснення відповідних дій; контроль за своєчасним і достовірним відображенням операцій у бухгалтерському обліку та звітності, контроль за збереженням майна Фонду.

11.3.2. Другий рівень - подальший контроль, який проводиться після надання послуги з надання кредитів та гарантій і полягає у перевірці обґрунтованості та правильності здійснення відповідних дій, а також відповідності документів встановленим формам та вимогам щодо їх оформлення, відповідності виконуваних співробітниками Фонду обов'язків їх посадовим інструкціям, виявленні причин порушень і недоліків та визначенні заходів щодо їх усунення, коригуванні планових і прогнозних показників, перевірці повноти та достовірності даних статистичної звітності, сформованої Фондом.

11.3.3. Третій рівень - інституційний контроль - проведення планових перевірок внутрішнім аудитором Фонду для незалежної оцінки ефективності роботи, впровадженої системи управління та контролю ризиків, а також якості організації процесів та здійснення операцій учасниками процесів й укладення договорів. Інституційний контроль здійснюється шляхом аналізу щоквартальних звітів співробітників Фонду та проведення перевірок, які проводяться не рідше одного разу на рік.

11.4. Перевірка діяльності Фонду на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється не рідше одного разу протягом календарного року.

11.5. Внутрішня перевірка призначається Виконавчим директором відповідно до підготовленого відповідальним працівником Фонду (внутрішнім аудитором) Плану перевірок, в якому вказуються строк проведення перевірки та питання перевірки, які можуть включати:

- дотримання даних правил, бізнес-процесів та інших процедур Фонду під час надання кредитів Фонду Банкам-партнерам, надання гарантій;
- відповідність умов та положень кредитних та забезпечувальних договорів, договорів гарантій вимогам законодавства у сфері кредитування та запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню, розповсюдження зброї масового знищення;
- дотримання працівниками Фонду вимог щодо зберігання документів, договорів та інших документів, пов'язаних із наданням Фондом кредитів, наданням гарантій та документів стосовно ідентифікації осіб, які провели фінансову операцію, та документів, що стосуються ділових відносин з клієнтом, інформації про фінансові операції.

11.6. Виконавчий директор має право встановити додаткові питання, які підлягають перевірці.

11.7. Перевірка здійснюється відповідальним працівником – внутрішнім аудитором.

11.8. За результатами перевірки складається акт, який підписують особи, які здійснювали перевірку. В акті зазначаються висновки та в разі необхідності пропозиції щодо усунення недоліків, виявлених за результатами перевірки.

11.9. Акт перевірки після його підписання направляється Виконавчому директору для інформування та вжиття, в разі необхідності, заходів реагування. Ознайомлення Виконавчого директора з актом перевірки підтверджується його підписом.

11.10. Відповідальні працівники Фонду, які в своїй роботі керуються положеннями цих Правил повинні бути з ними ознайомлені під розпис.

12. Заключні положення

12.1. Правила складаються на невизначений строк і набувають чинності з моменту їх затвердження Радою Фонду.

12.2. У випадку внесення змін у законодавство з питань регулювання ринку надання фінансових послуг Правила підлягають перегляду.

12.3. Зміни та доповнення до Правил затверджуються Радою Фонду та оформлюються у письмовій формі як зміни та доповнення до Правил або шляхом викладення Правил в новій редакції.

Прийняття нової редакції Правил автоматично призводить до припинення дії попереднього документа.

12.4. У разі невідповідності будь-якої частини Правил чинному законодавству України, в тому числі у зв'язку з прийняттям нових актів законодавства України, Правила діятимуть лише у тій частині, яка не суперечитиме чинному законодавству України.

Виконавчий директор Фонду

/ Андрій Гапон /